

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Vår dato: 15.09.2023
Deres dato: 30.06.2023
Vår referanse: NM
Deres referanse: 23/2527

Forslag til lov- og forskriftsregulering av innleie til arrangement

Innledning

Næringslivet Hovedorganisasjon (NHO) viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsnotat av 30. juni 2023 med forslag til lov- og forskriftsregulering av innleie til arrangement. Høringsfristen er 15. september 2023.

Høringsvaret er utarbeidet på vegne av NHO med landsforeninger.

NHO er positive til at det gis en adgang til/unntak for å leie inn fra bemanningsforetak til arrangement ved arbeid av midlertidig karakter. NHO er imidlertid av den oppfatning at det i forslaget til regulering på flere punkter er gjort avgrensninger, som gjør at forslaget får en snevrere anvendelse enn det Arbeids- og sosialkomiteens uttalelse gir grunnlag for. Et kortvarig arrangement innen kultur/event er avhengig av flere typer tjenester, og NHO savner en begrunnelse for at det bare er tjenesten "rigg og scene" som skal komme i en særstilling og omfattes av unntaket. NHO viser for øvrig til brev av 28. februar 2023 der det ble understreket at av hensyn til likebehandling av aktører, er det viktig at en unntaksbestemmelse omfatter hele bredden av tjenester som er involvert ved et event eller arrangement.

Bakgrunn for forslaget til lov- og forskriftsbestemmelse om innleie til arrangement

Utgangspunktet for forslaget til unntak for arrangement er flertallet i Arbeids- og sosialkomiteens uttalelse i Innst. 108 L (2022-2023) om at regjeringen i samarbeid med partene i arbeidslivet anmodes om å vurdere hvorvidt *event-/arrangementsbransjen* har behov for et unntak for tidsbegrenset innleie. Her heter det:

"Kultur

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det etter at proposisjonen kom til Stortinget, er kommet innspill fra virksomheter innen event-/arrangementsbransjen som ikke ble spilt inn i regjeringens høringsrunde, og som derfor ikke er omtalt spesifikt i proposisjonen. Innspillene har kommet fra Virke og direkte fra bedrifter som har spesialisert seg på utleie av medarbeidere med arrangementskompetanse.

Flertallet viser til at dette er en bransje som er preget av arbeidstopper, tilkallingsvikarer, høy omsetning på kort tid og svært lav organisasjonsgrad. Ut fra disse karaktertrekkene ved bransjen er det ekstra viktig med tiltak som styrker trygg tilknytning til arbeidslivet.

Flertallet vil understreke adgangen i arbeidsmiljøloven til direkte, midlertidige ansettelser, jf. § 14-9 (2) bokstav a. Likevel vil flertallet anmode regjeringen i samarbeid med partene i arbeidslivet om å vurdere hvorvidt event-/arrangementsbransjen har behov for et unntak for tidsbegrenset innleie. (...)

Det ble deretter vedtatt utsatt ikrafttreden for endringen i arbeidsmiljøloven § 14-12 første ledd for "kortvarig arrangement" inntil videre i forskrift om overgangsregler til lov om endringer i arbeidsmiljøloven. Ordlyden ble gjort noe generell for å kunne ha mulighet til å vurdere ulike forhold i den videre prosessen.

Forslaget til forskriftsbestemmelse i høringsnotatet er imidlertid begrenset til innleie fra bemanningsforetak til "rigg- og sceneteknisk arbeid", og til et begrenset utvalg "kortvarig arrangement". Forslaget synes derfor å være snevrere enn det behovet og de hensyn som ble skissert av Arbeids- og sosialkomiteen.

Forslaget til forskriftsbestemmelse er for snevert utformet

For at det skal være aktuelt å innføre et unntak for innleie til event/arrangement, må det etter departementets vurdering foreligge særlige forhold ved denne bransjen som tilsier at det er behov for et unntak for innleie fra bemanningsforetak for å løse bemanningsbehovet ved arrangementer. Departementet trekker frem at det særlig er *det svært kortvarige arbeidskraftbehovet* som skiller arrangementsbransjen fra andre sesongbaserte næringer.

Departementet legger videre til grunn at "event/arrangement" omfatter arrangementer og evenenter innen kultur og idrett. NHO mener departementet her legger til grunn en for snever forståelse av "event/arrangement". Som departementet er inne på skiller et event eller arrangement av en viss størrelse seg fra annen type virksomhet ved at det er et vesentlig økt behov for arbeidskraft innenfor et kort og avgrenset tidsrom, uten at det foreligger et tilsvarende forutgående eller etterfølgende behov. Dette gjelder imidlertid ikke bare for arrangement innenfor kultur og idrett, men også ved store arrangement som messer, konferanser, seminarer, landsmøter, store banketter mv. NHO kan ikke se hva som tilsier at kultur- og idrettsarrangement skal stå i en særstilling. I den forbindelse vises det til Covid-19 forskriften og det myndighetspålagte forbudet mot arrangement og definisjonen av arrangement her.

Når det gjelder begrepet "kortvarig", mener departementet at mange arrangementer varer mellom én og tre dager og få varer lenger enn tre uker fra start til slutt. NHO er enig i at det er en hensiktsmessig avgrensning av "kortvarig". NHO er imidlertid ikke enig i departementets avgrensning mot situasjoner der den som ønsker å leie inn, gjennomfører flere store, kortvarige arrangementer gjennom året. NHO viser til at selv om en aktør har ansvar for flere arrangement gjennom året, vil behovet gjerne variere fra arrangement til arrangement både når det gjelder riktig kompetanse og antall personer. Nettopp på grunn av det svært kortvarige arbeidskraftbehovet, er økt grunnbemanning et lite realistisk alternativ. Heller ikke vil det være grunnlag for en midlertidig ansettelse, utover en tilkallingsavtale hos arrangøren. Ofte er det også utfordrende å få rekruttert tilstrekkelig bemanning til en direkte ansettelse for å kunne gjennomføre denne type enkeltstående oppdrag, og bemanningsforetakene sikrer stabil tilgang til kompetent personell. Bemanningsforetaket kan tilby en fast ansettelse, i motsetning til tilkallingskontrakt hos arrangør.

Forskriftsbestemmelsen er avgrenset til "rigg og sceneteknisk arbeid". Departementet understreker at forslaget ikke omfatter tilberedning og servering av mat, vakt hold og renhold. NHO mener det ikke er grunn til å forskjellsbehandle de ulike tjenestene som naturlig er del av et større arrangement. Videre antar departementet at disse tjenestene ofte vil kunne organiseres som en entreprise. NHO understreker at selv

om et oppdrag om levering av en serveringstjeneste til et større arrangement defineres som et entrepriseforhold, vil leverandøren, eventuelt underleverandøren ofte være avhengig av å leie inn ekstra bemanning fra bemanningsforetak for å kunne gjennomføre oppdraget, for eksempel ekstra kokker og servitører.

Som det fremheves for "rigg og sceneteknisk arbeid", er det svært lav organisasjonsgrad også i andre bransjer som gjennomfører arrangement. Blant annet innenfor serveringsbransjen har bare et lite fåtall slik tariffavtale som kreves for å kunne inngå skriftlig avtale med tillitsvalgte (bare ca. 6 % av bedriftene i overnatting- og serveringsbransjen har tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett). Å avholde event/arrangement som festival, konsert eller messe uten et mat- og drikketilbud er for de fleste utenkelig.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på organisering av bemanning ved idrettsarrangement. Medlemsbedrifter innen idretten har beskrevet at arrangement her gjerne er organisert gjennom en liten stab/administrasjon, og at man i hovedsak bruker ulike leverandører og frivillige til gjennomføringen av arrangement. De ser imidlertid at leverandørene benytter innleie fra bemanningsforetak til arrangementene, blant annet til vakthold og matservering.

Prosess

Det fremgår i høringsnotatet at departementet i forkant av høringen har hatt møter med hovedorganisasjonene i arbeidslivet, samt aktører i bransjen, som har fått anledning til å gi foreløpige innspill.

NHO bemerker til dette at departementet 14. mars 2023 i brev til Spekter, Virke, KS og NHO anså det hensiktsmessig å avholde et møte med arrangører i bransjen, for å vurdere behovet for en unntaksregel for innleie til arrangement. Departementet ba her om partenes innspill knyttet til hvilke arrangører som burde inviteres innen 17. mars. NHO tilbød i e-post 17. mars 2023 to medlemsbedrifter fra overnattings- og serveringsbransjen som har lang erfaring med å gjennomføre arrangement og event. Hverken NHO eller bedriftene hørte i ettertid noe fra departementet, og mistet da muligheten til å gi innspill til utformingen av unntaksregelen.

Med vennlig hilsen

Nina Melsom

Direktør arbeidsliv og tariff